

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

20. srpen 2020

NOVINKY

Litomyšlská veselice aneb (b)láznění se špetkou gastroslavností

4. – 6. září 2020

I my v muzeu se rádi připojíme k městské veslici a připravíme program pro všechny, kdo se rádi baví. V sobotu 5. září od 13 do 17 hodin se na Vás tradičně těšíme **na slunečních terasách pod muzeem**, kde na Vás čeká **Lázeňská cirkusová pohoda** v muzeu – sluneční lázně, klaunské líčení, žonglování, balancování a další cirkusové disciplíny. V případě deštivého počasí se akce přesune do muzejního ateliéru a cirkusové herny.

Navštívit můžete také další naše objekty, kde na Vás čekají zajímavé výstavy a programy.

Hlavní budova muzea

Retrogaming – výstava historických počítačů a „pařanské doupe“.

Cirkus v Litomyšli – výstava pro celou rodinu o cirkusáckém životě a lidech od „kulaté práce“.

Expozice Litomyšl – město kultury a vzdělanosti s dětskou expozicí domečků *Račte vstoupit*.

Rodný byt Bedřicha Smetany

Račte vstoupit a Muzicírování s Bedříškem – interaktivní programy, které Vám přiblíží život slavného skladatele.

Portmoneum – Museum Josefa Váchala

Krvavý román Josefa Váchala – výstava věnovaná jedinému dílu – nejznámějšímu tisku Josefa Váchala s podtitulem *Studie kulturně a literárně historická*.

(Renata Kmošková)

Otevřená muzea a galerie Pardubického kraje

Komentované prohlídky výstav

10. – 11. září 2020

Cirkus v Litomyšli

Čtvrtek 10. září od 15 hodin

Komentovaná prohlídka historicky největší cirkusové výstavy v českých dějinách, která bohatě dokumentuje život českého cirkusu od druhé třetiny 19. století do konce 50. let století dvacátého.

Retrogaming – počátky osobních počítačů u nás

Pátek 11. září od 15 hodin

Komentovaná prohlídka interaktivní výstavy historických počítačů a her, která zachycuje dějiny výpočetní techniky od počátků po polovinu 90. let 20. století.

(Petr Chaloupka)

Dny evropského dědictví

12. září 2020

U příležitosti konání Dnů evropského dědictví bude do všech objektů Regionálního muzea v Litomyšli (hlavní budova, Rodný byt Bedřicha Smetany, Portmoneum) v sobotu 12. 9. 2020 vstup pro všechny jen za snížené vstupné.

(Renata Kmošková)

Portmoneum

Krajinou příběhů

17. září 2020 od 18.00 hodin

Beseda a promítání autorských fotografií Orlických hor s Rostou Bartoněm. Zajímavé srovnání míst s historickými snímky. Kapacita sálu v Portmoneu je omezena na 30 osob, doporučujeme rezervaci předem na klimesova@rml.cz, jednotné vstupné 40 Kč.

(Hana Klimešová)

Portmoneum

Odhalení Krvavého románu aneb beseda s Ondřejem Cikánem

1. říjen 2020, 18.00 hodin

Když Ondřej Cikán po několikaleté práci dokončil překlad *Krvavého románu* od Josefa Váchala do němčiny, netušil, jaký rozruch to způsobí mezi českými váchalology a milovníky kolportážních románů. Součástí německého vydání je totiž i jeho vlastní text vysvětlující mnohé z děje Váchalovy knihy, a soupis krvavých románů. Ovšem neznalost německého jazyka brání čtenářům Váchalova díla v odhalení těchto nových objevů. *Komentář ke Krvavému románu Josefa Váchala* tak právě nyní vychází v českém jazyce! Nejde o překlep v názvu, Ondřej Cikán, inspirován Váchalem, sám sáhl po vlastním autorském stylu psaní, máte se tedy na co těšit!

Přijďte si popovídat na krvavá a váchalovská témata s autorem knihy Ondřejem Cikánem z vídeňského nakladatelství Kétos.

Komentáře budou k zakoupení na místě, součástí besedy bude i autogramiáda. Jednotné vstupné 40 Kč. Vzhledem k omezené kapacitě Portmonea doporučujeme rezervaci předem na klimesova@rml.cz.

(Hana Klimešová)

Noc literatury začne letos v Portmoneu

7. říjen 2020 od 19.00 hodin

Každoroční akce českých knihoven spojená se čtením nových knih jak od českých, tak i od zahraničních autorů na netradičních místech a z úst zajímavých osobností, má již řadu fanoušků také v Litomyšli. Městská knihovna Litomyšl se letos rozhodla, že jedním (a hned prvním) takovým místem bude Portmoneum – Museum Josefa Váchala. Srdečně zveme všechny milovníky knih a literatury na noční „maraton“ Litomyšlí. Začínáme v 19 hodin v Portmoneu a vstup na čtení je zdarma. Více informací na www.nocliteratury.cz a www.knihovna.litomysl.cz.

(Hana Klimešová)

Dílny pro dospělé a rodiny – ateliér Portmonea

Řezání a tisk kněhoznaček podle J. Váchala

9. říjen 2020, 13.00–18.00 hodin

Josef Váchal zhotovil za svůj život přes 400 návrhů exlibris, častěji je však nazýval kněhoznačky (označení knihy majitelem). Při výrobě vlastního exlibris budete moci zažít, co všechno tato grafická disciplína obnáší. Zhotovíme vlastní grafický návrh a vyzkoušíme techniky linorytu a dřevořezu. Inspiraci budeme čerpat z Váchalovy tvorby, ale vlastní invenci se meze nekladou. Nakonec vše vytiskneme na knihařském lisu.

Na dílnu je nutné se předem přihlásit na email klimesova@rml.cz nebo na tel. 777 840 425. Kapacita 8 osob. Děti do 15 let pouze v doprovodu rodičů. Cena dílny 350 Kč za osobu včetně vstupu do expozice. Portmoneum bude otevřeno výhradně pro účastníky kurzu.

(Hana Klimešová)

PROBÍHÁ

Výstava

Retrogaming – počátky domácích počítačů u nás

11. květen – 1. listopad 2020

Interaktivní výstava historických počítačů zachycuje historii výpočetní techniky od počátků po polovinu 90. let 20. století. Největší pozornost je věnována počítačovým hrám a domácím počítačům a konzolám z 80. let – československým (IQ 151, PMD, Didaktik...) i zahraničním (Apple, Amstrad, Atari, Commodore, IBM, Nintendo, Sega, Sinclair...).

Návštěvník se seznámí nejen s velkými herními hity (od Pac-Mana nebo Space Invaders přes Prince of Persia po Doom nebo Street Fighter II), ale třeba i s dobovými herními časopisy.

Součástí výstavy, kterou můžete navštívit do 1. listopadu, je „paňanské doupe“ – herna s historickými počítači, herním automatem i s moderními PC s emulátory. Každý si zde může vyzkoušet víc než 1000 her...

Interaktivní prvky jsou vyčištěny a dezinfikovány nanotechnologií s oxidem titaničitým (TiO₂) s dlouhodobým účinkem proti koronaviru způsobujícímu onemocnění COVID-19.

(Petr Chaloupka)

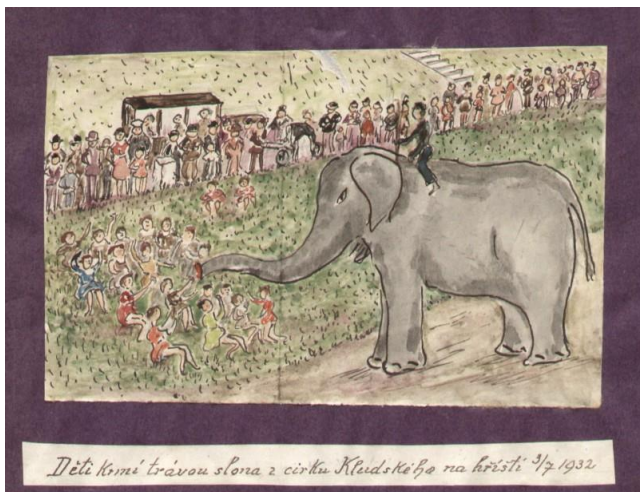
Výstava

Cirkus v Litomyšli

26. květen 2020 – 17. leden 2021

Zveme Vás na dosud historicky **největší cirkusovou výstavu v českých dějinách**, která bohatě dokumentuje život českého cirkusu od druhé třetiny 19. století do konce 50. let století dvacátého. Je založena na zásadních svědectvích dvou Litomyšlanů, kteří putovali s cirkusy po českých zemích i vzdálené cizině. Prvním je Ignác Pecivál (1819–1894), od něhož pochází vůbec první popis života českého cirkusu (Beránek). Druhým pak JUDr. Stanislav Bubeníček (1904–1979), advokát, jehož přivedly k životu cirkusáka společenské poměry 50. let. Texty, obrazové materiály a unikátní exponáty doprovází řada interaktivních prvků pro menší i větší návštěvníky.

U příležitosti konání výstavy vychází nová kniha *Cirkusový svět Stanislava Bubeníčka*.

Výstavu, kterou můžete navštívit do 17. ledna 2021, připravilo Regionální muzeum v Litomyšli ve spolupráci s Národním muzeem za pomoci uznávaných tvůrců interaktivních programů, manželů Marty a Jana Svobodových. Hlavním kurátorem výstavy je náš nejpřednější znalec cirkusových reálií PhDr. Hanuš Jordan z Národního muzea.

Výstava vznikla s finanční podporou Ministerstva kultury České republiky.

Takto zachytil příjezd cirkusu Kludský do Litomyše v roce 1932 místní kupec Quido Šimek

(Martin Boštík)

Dětská herna

1. červenec 2020 – 17. leden 2021

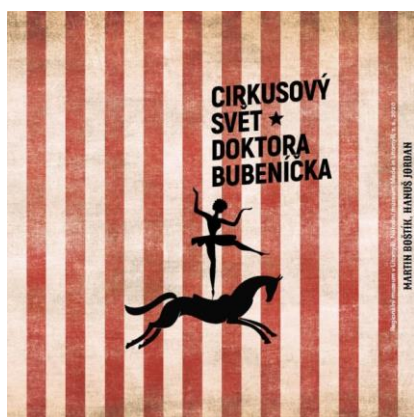
Vážení a milí návštěvníci, zveme Vás a Vaše děti do naší herny. A na co se můžete těšit? Letos na spoustu překvapení a novinek, naše herna je „cirkusová“! Můžete navštívit zvěřinec, šapitó a..., přijďte si pohrát a uvidíte. Na své si přijdou kluci i holčičky. Otevřeno je úterý až pátek 9–12, 13–17 hodin, o víkendech a o prázdninách 9–17 hodin. Věříme, že návštěva herny pro Vás bude příjemným zážitkem a relaxací nejen během prohlídky muzea. Těšíme se na Vás!

(Renata Kmošková)

Nová kniha

Cirkusový svět doktora Bubeníčka

U příležitosti konání výstavy *Cirkus v Litomyšli* vznikla nová publikace autorů Martina Boštíka a Hanuše Jordana, která je věnovaná cirkusovému životu jednoho neobyčejného Litomyšlana.

JUDr. Stanislav Bubeníček (1903–1979) byl místní právník, hudebník, spisovatel a fotograf, který vedl do roku 1950 se svou ženou advokátní kancelář. Poté byl z politických důvodů zbaven možnosti dalšího působení v oblasti práva a v 50. letech pracoval mj. u několika cirkusů jako muzikant a dělník.

Jádrem knihy je edice dopisů, které Bubeníček zasílal v letech 1954–1956 rodině z různých cirkusových štací. Ty jsou sice svého druhu humoristickou četbou, avšak zároveň mají závažnou vypovídací hodnotu. Na ně navazuje výběr z Bubeníčkových unikátních snímků

z cirkusového prostředí z let 1954–1959. Publikace též obsahuje studie o Bubeníčkově životě a díle, jeho cirkusové anabázi a životě československých cirkusů v 50. letech a úvahové texty o některých aspektech advokátova literárního díla.

Autorem grafické úpravy knihy, kterou vydává Regionální muzeum v Litomyšli, Národní muzeum a Made in Litomyšl, z. s., je Jiří Lammel.

(Martin Boštík)

Výstava v Portmoneu – Museu Josefa Váchala

Krvavý román Josefa Váchala

12. červen – 31. říjen 2020

Výstava je věnovaná jedinému dílu – nejznámějšímu tisku Josefa Váchala (1884–1969) – *Krvavému románu* s podtitulem *Studie kulturně a literárně historická*. Román vydal Váchal vlastním nákladem v sedmnácti číslovaných exemplářích v roce 1924. Jednotlivé výstavní panely představují dnes slavného grafika, malíře, mystika a spisovatele Josefa Váchala a sbírku jeho „krvavých“ kolportážních románů, stejně jako žánr samotný. Především se ale výstava věnuje knize, kterou Váchal, inspirován tímto druhem literatury, napsal. Kniha se z části tváří jako rádobý odborná studie, většinu obsahu ale zaujímá vlastní autorský román. Do něho vršovický mistr zamíchal nejen literární postavy a prostředí z lidových románů, ale také skutečné osoby a místa ze svého okolí, mj. i Litomyšl. Z knihy *Krvavý román* se stal především díky jejím dalším vydáním (už jinými vydavateli) fenomén, který měl vliv na řadu dalších událostí. Jednou z nich byla i záchrana Portmonea nebo založení Lázní ducha v Litomyšli.

Prostoru vévodí vitrina s originálním svazkem Krvavého románu od Josefa Váchala. K výstavě je vydán i stručný katalog ve třech jazykových mutacích, v českém, německém a anglickém jazyce.

(Hana Klimešová)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Nová expozice RML je otevřena od července 2014 – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00
So–Ne: 9.00–17.00
letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00
květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

otevřeno od 12. června 2020
12. červen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00
říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).
Rodný byt B. Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala nejsou bezbariérové (několik schodů, či převýšení; úzké průchody apod.), přístupné jsou pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Retrogaming / Zmatené peníze – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Cirkus v Litomyšli / Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Portmoneum – Museum Josefa Váchala – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!